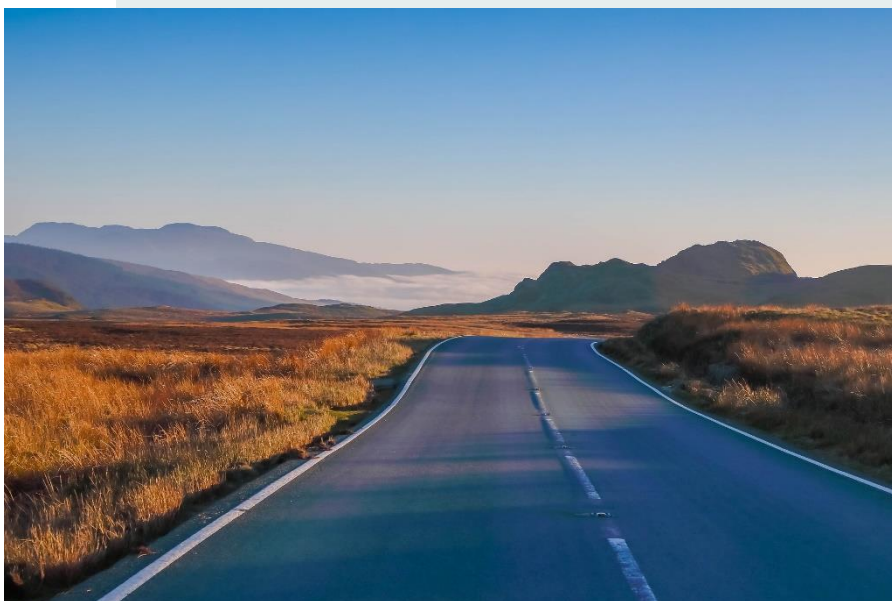

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de Catalunya

OCUPADORS

L'OPINIÓ DEL COL·LECTIU OCUPADOR SOBRE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES TITULADES EN PSICOLOGIA

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

OCUPADORS

L'OPINIÓ DEL COL·LECTIU OCUPADOR SOBRE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES TITULADES EN PSICOLOGIA

AQU CATALUNYA, 2020

© Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya

C. dels Vergós, 36-42

08017 Barcelona

Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 3.0 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi l'autor i no se'n faci un ús comercial.

La llicència completa es pot consultar a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Primera edició: març de 2020

Col·laboradors del sector

Altres col·laboradors

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	7
INDICADORS DE LA TITULACIÓ DE PSICOLOGIA	8
■ Dades bàsiques de la titulació	8
■ Satisfacció de les persones titulades amb la formació universitària	10
■ Inserció laboral de les persones titulades	11
L'OPINIÓ DE LES ORGANITZACIONS SOBRE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES TITULADES EN PSICOLOGIA.....	16
■ Consideracions prèvies	16
■ Característiques de les organitzacions que han contractat persones titulades recentment en Psicologia 18	
■ Contractació de persones titulades recentment en Psicologia.....	20
■ Dificultats en la contractació	24
■ Competències de les persones titulades recentment en Psicologia	25
■ Col·laboració del col·lectiu ocupador amb les universitats	28
■ Formació a les organitzacions de les persones titulades recentment.....	29
■ Prospectiva	30
CONCLUSIONS	32
FITXA TÈCNICA.....	34
ANNEX. GRAU DE PSICOLOGIA.....	35
REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES	35
EQUIP DE REDACCIÓ.....	36

INTRODUCCIÓ

L'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU Catalunya) té com a objectiu principal **contribuir a la millora de les titulacions universitàries del sistema universitari català (SUC)**. Per assolir aquest objectiu, cal disposar d'evidències i dades que permetin avaluar el funcionament de cadascuna de les titulacions, per tal de facilitar la presa de decisions dels responsables de les universitats i titulacions i dels responsables polítics en l'àmbit de les universitats.

Aquest informe mostra evidència sobre la implantació i el desenvolupament dels **graus de Psicologia** mitjançant els resultats de l'**enquesta de 2018 als ocupadors en aquest sector**.

Aquesta enquesta pretén conèixer, entre altres qüestions, l'opinió del col·lectiu ocupador sobre la formació de les persones titulades recentment en el subàmbit de Psicologia que han contractat, especialment pel que fa a les competències transversals i específiques que tenen un marge de millora significatiu. Alguns dels resultats es compararan amb els resultats globals de l'enquesta als ocupadors del 2014 (AQU Catalunya, 2014).

A més d'aquests resultats, l'informe inclou un primer apartat de **dades de context dels graus de Psicologia**, on es mostren les **dades bàsiques de la titulació** i els resultats principals de les **enquestes de satisfacció de les persones que s'han titulat recentment en aquest ensenyament i de l'enquesta de la seva inserció laboral**.

Propostes de millora de les titulacions basades en evidències

Figura 1. Bases de dades per a la millora de les titulacions

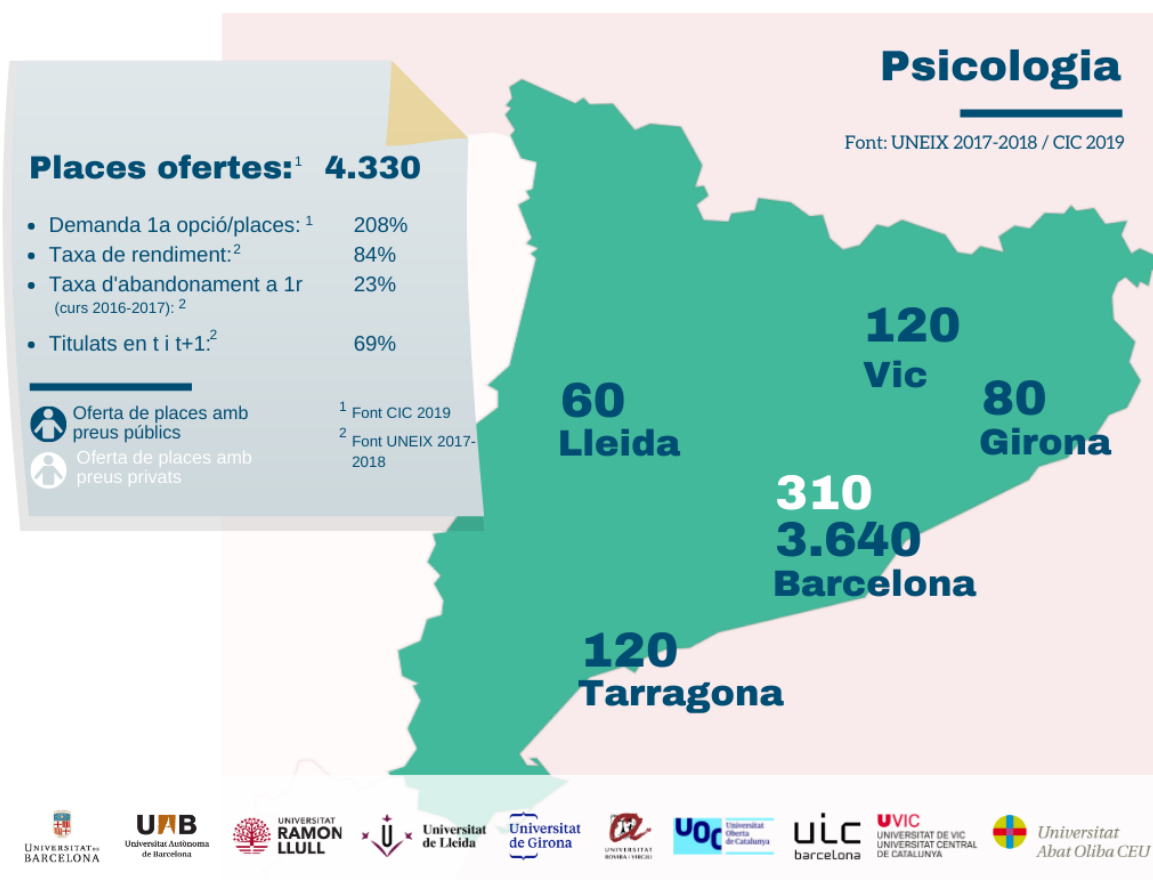

INDICADORS DE LA TITULACIÓ DE PSICOLOGIA

■ Dades bàsiques de la titulació

Les dades bàsiques de la titulació de Psicologia corresponen a dades administratives que provenen d'UNEIX.

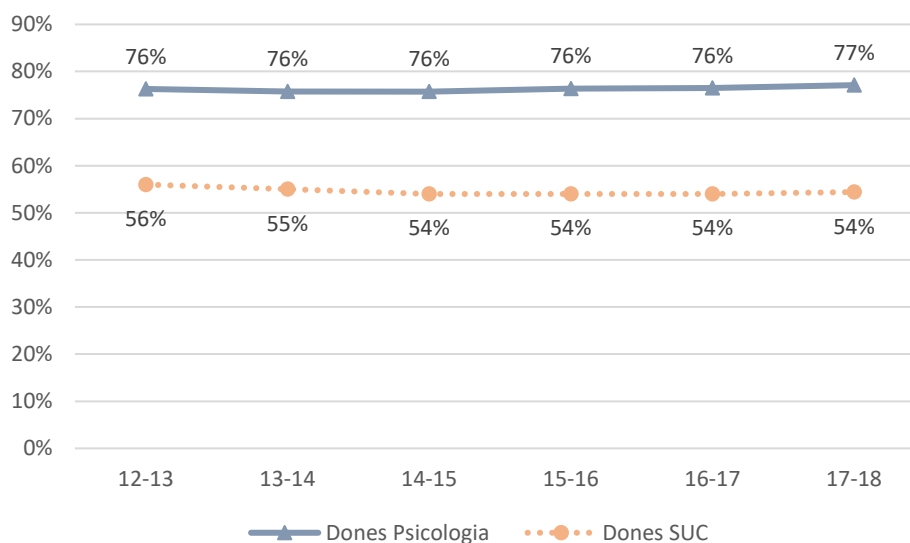
Figura 2. Indicadors d'implantació i desenvolupament dels graus de Psicologia (curs 2017-2018)

La demanda en primera opció d'aquests estudis supera considerablement l'oferta

No obstant això, la taxa d'abandonament a primer és del 23%, valor que supera la mitjana de la resta de graus del SUC.

Figura 3. Evolució del percentatge de dones als graus de Psicologia i al total del SUC

Psicologia, uns estudis feminitzats

Aproximadament 3 de cada 4 persones matriculades als graus de Psicologia són dones, valor molt superior al de la mitjana de dones als graus del SUC.

■ Satisfacció de les persones titulades amb la formació universitària

Les dades sobre la satisfacció amb la formació provenen de l'enquesta de satisfacció elaborada per AQU Catalunya. L'enquesta recull informació de la satisfacció de les persones graduades sobre diferents característiques de la formació de la titulació universitària cursada. És una enquesta en línia, de periodicitat anual, que es fa a totes les persones graduades un any després d'haver finalitzat els estudis. Els resultats que es mostren corresponen a la mitjana dels anys 2016, 2017 i 2018 del subàmbit de Psicologia, del total de titulacions de l'àmbit de Salut i del total de titulacions del SUC.

Taula 1. Valoració de diversos aspectes de la formació (escala de 0 a 10)

	Psicologia	Salut	SUC
Les capacitats per a l'activitat professional	6,7	7,4	7,0
Les competències personals	7,2	7,2	7,1
Les habilitats comunicatives	7,0	7,0	6,8

Figura 4. Valoració de la utilitat de les pràctiques externes i del TFG (escala de 0 a 10)

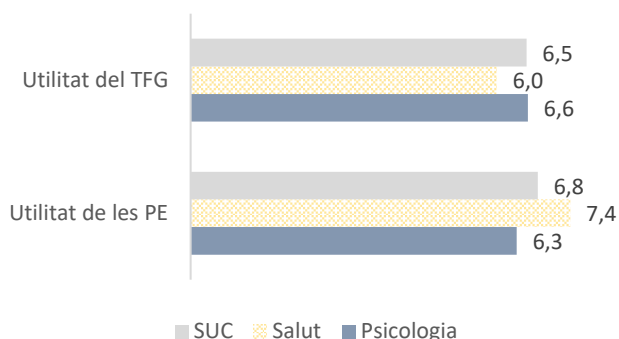

Figura 5. Satisfacció global amb la titulació (escala de 0 a 10)

La formació dels graus de Psicologia millora les competències personals i comunicatives del seu alumnat en la mateixa mesura que la resta de titulacions de Salut

No obstant això, la millora de les capacitats per a l'activitat professional és més baixa (6,7) que a la resta de titulacions de Salut (7,4) i que a la mitjana del SUC (7,0).

EI TFG es valora millor que a la mitjana de titulacions de Salut

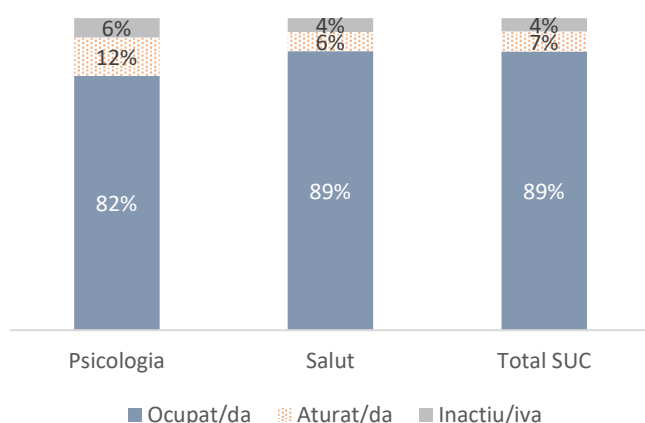
En canvi, la valoració de la utilitat de les pràctiques externes dels graus de Psicologia és més baixa.

La satisfacció global amb els estudis de Psicologia és de notable, però inferior a la mitjana de les titulacions de Salut

■ Inserció laboral de les persones titulades

L'enquesta d'inserció laboral té una periodicitat triennal i el seu objectiu és conèixer la inserció laboral de la població graduada universitària al cap de tres anys d'haver finalitzat els estudis universitaris. Els resultats que es mostren corresponen a la darrera enquesta (2017) i són representatius per universitat i titulació. Els resultats del SUC mostren la mitjana de tots els ensenyaments que s'imparteixen a Catalunya.¹

Figura 6. Situació laboral el 2017 de les persones graduades

La inserció laboral de les persones graduades recentment en Psicologia és més baixa que en altres titulacions

El 82% de les persones que han obtingut el grau de Psicologia estan ocupades al cap de tres anys d'haver finalitzat els estudis de grau. Aquest percentatge és inferior a la mitjana dels estudis de l'àmbit de Salut i del SUC (7 punts percentuals).

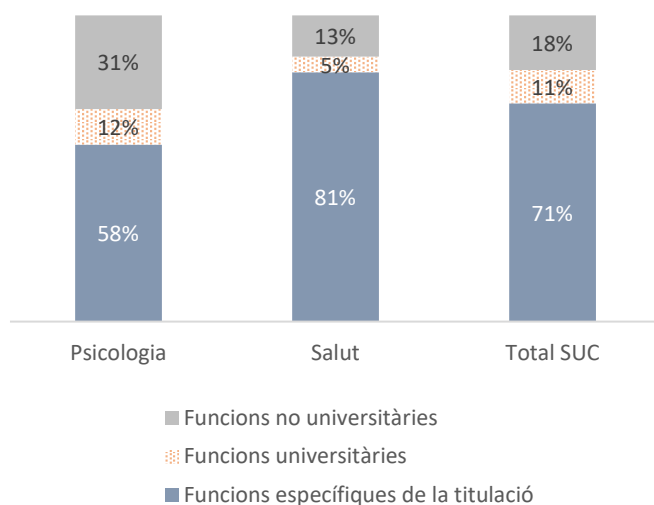
Aquestes persones treballen en diferents àmbits: el 23% en el clínic, el 20% en l'educatiu, el 17% en l'organitzatiu, el 14% en el social i el 26% restant en altres àmbits (relacionats amb la psicologia o no).

Taula 2. Distribució de les persones graduades amb ocupació segons l'àmbit de la feina el 2017

	Observacions	Percentatge
Educatiu	105	20%
Social	73	14%
Clínic	123	23%
Organitzatiu	89	17%
Altres	136	26%
Total	525	100%

¹ En universitats presencials. Els resultats estan ponderats per un factor que corregeix possibles desviacions proporcionals de la mostra.

Figura 7. Tipus de funcions desenvolupades a la feina el 2017

Menor encaix en el món laboral de les persones graduades recentment en Psicologia...

Poc més de la meitat de les persones que treballen (el 58%) fan funcions específiques de la titulació de Psicologia, percentatge molt inferior a la mitjana de Salut (81%) i del SUC (71%). A més, 1 de cada 3 experimenta el fenomen de la sobrequalificació al cap de tres anys d'haver finalitzat els estudis (ocupa feines on no desenvolupa funcions de nivell universitari).

Taula 3. Distribució de les persones graduades segons l'àmbit de la feina i el tipus de funcions que hi desenvolupen el 2017

	Funcions específiques de la titulació	Funcions universitàries	Funcions no universitàries	Total
Educatiu	59%	16%	26%	100%
Social	58%	19%	23%	100%
Clínic	91%	4%	5%	100%
Organitzatiu	74%	10%	15%	100%
Altres	19%	13%	68%	100%
Total	58%	12%	31%	100%

...tot i que depèn de l'àmbit en què es treballa

S'observen diferències significatives en funció de l'àmbit en què es treballa: destaca que el 91% de les persones que treballen en l'àmbit clínic fan funcions específiques de la titulació, seguit del 74% en l'àmbit organitzatiu.

D'altra banda, en els àmbits educatiu i social és on hi ha un desajust més gran, a banda de la categoria "altres", en què es classifiquen les persones que no treballen en el camp de la psicologia.

Taula 4. Tipus de contracte el 2017

	Fix/indefinit	Temporal	Autònom	Altres	Total
Psicologia	38%	41%	15%	5%	100%
Salut	37%	46%	13%	4%	100%
Total SUC	50%	35%	11%	4%	100%

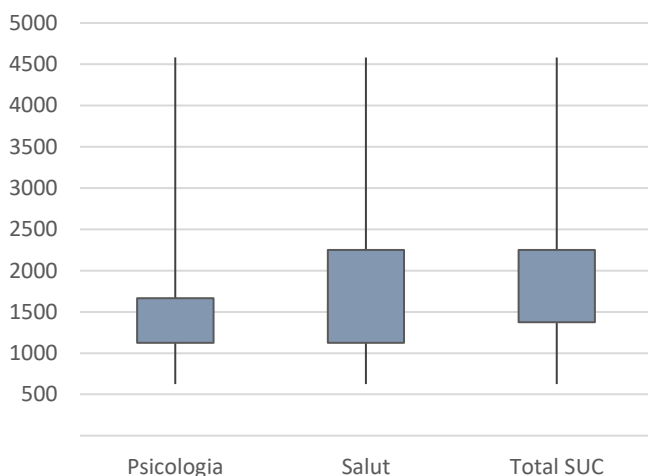
Taula 5. Distribució de les persones graduades segons l'àmbit de la feina i el tipus de contracte el 2017

	Fix/indefinit	Temporal	Autònom	Altres	Total
Educatiu	34%	44%	16%	5%	100%
Social	45%	47%	5%	3%	100%
Clínic	18%	38%	39%	5%	100%
Organitzatiu	51%	40%	3%	6%	100%
Altres	47%	41%	6%	7%	100%
Total Psicologia	38%	41%	15%	5%	100%

Taula 6. Tipus de jornada de treball el 2017

	Jornada a temps parcial	Jornada a temps complet
Psicologia	41%	59%
Salut	37%	63%
Total SUC	23%	77%

Figura 8. Mitjana de guanys mensuals (només persones ocupades a temps complet) el 2017 (€)

Temporalitat i contractes a temps parcial

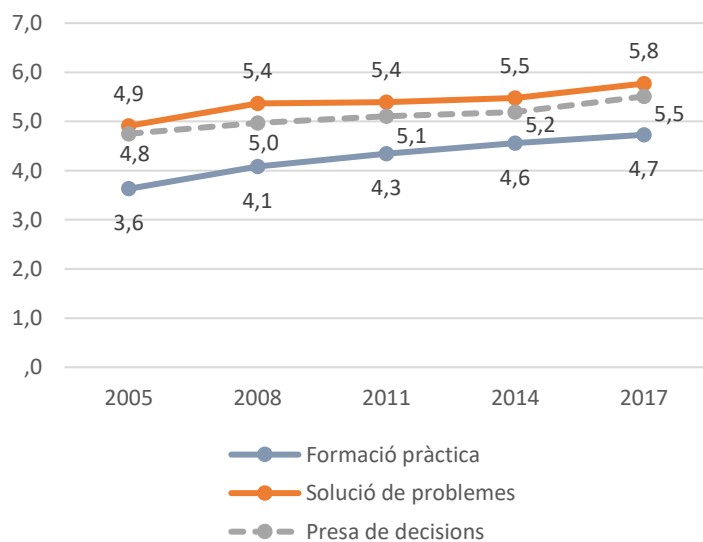
Si bé la tipologia de contracte és molt similar a la de la resta de titulacions de l'àmbit de Salut, on destaca la temporalitat, els salaris de les persones que treballen a temps complet són significativament inferiors.

Destaca el percentatge d'autònoms en el cas del camp de la psicologia clínica (39%) i la contractació a temps parcial dels nous psicòlegs, percentatge que gairebé duplica el corresponent a la mitjana de la resta de titulacions.

Taula 7. Nivell de formació adquirida, per competències, el 2017 (escala de 0 a 10)

	Psicologia	Salut	SUC
Formació teòrica	6,6	7,0	6,8
Formació pràctica	4,7	6,4	5,6
Expressió oral	5,9	6,2	5,9
Expressió escrita	6,1	6,2	6,3
Treball en equip	6,8	7,1	6,8
Lideratge	4,8	5,3	5,0
Solució de problemes	5,8	6,1	6,1
Presa de decisions	5,5	6,0	5,8
Creativitat	4,2	4,8	5,2
Pensament crític	6,3	6,5	6,5
Gestió	5,2	5,2	5,4
Informàtica	4,4	4,7	5,0
Idiomes	2,8	3,4	3,7
Habilitats de documentació	5,9	6,1	5,9

Figura 9. Evolució del nivell de formació adquirida en formació pràctica, solució de problemes i presa de decisions (escala de 0 a 10)

El treball en equip i la formació teòrica són les competències més ben valorades en els graus de Psicologia

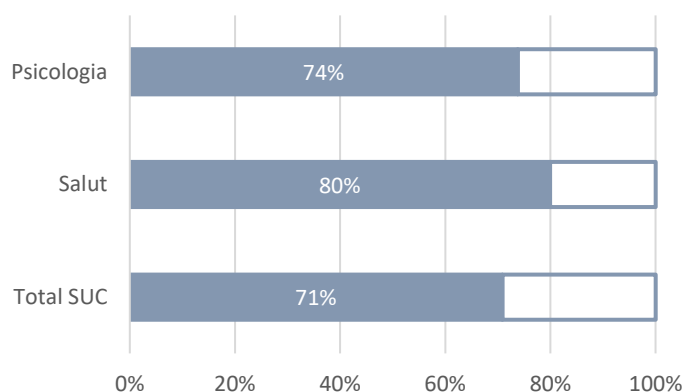
Obtenen unes valoracions de 6,8 i 6,6, respectivament.

Comparant amb la resta de titulacions de Salut i amb la mitjana del SUC, els nous psicòlegs valoren igual o pitjor el nivell adquirit en totes les competències. Destaca el baix nivell de la formació pràctica.

Els idiomes són la principal competència pendent del global del SUC, i Psicologia no n'és una excepció.

Si bé el nivell de formació en Psicologia és molt millorable, el nivell de formació adquirida en alguns aspectes clau, com són la formació pràctica, la solució de problemes i la presa de decisions, ha anat augmentant al llarg del període, tal com mostren les dades de les diferents edicions de l'enquesta d'inserció laboral.

Figura 10. Percentatge de persones graduades que tornarien a cursar la mateixa titulació al cap de tres anys

Taula 8. Percentatge de persones graduades que tornarien a cursar la mateixa titulació al cap de tres anys segons l'àmbit de la feina

	Percentatge
Organitzatiu	66%
Educatiu	69%
Altres	69%
Social	76%
Clínic	88%

Tot i les condicions laborals, el 74% de les persones graduades en Psicologia tornarien a cursar els mateixos estudis

Aquest percentatge és significativament inferior al dels estudis de Salut, però superior al del conjunt del SUC.

Diferenciant per àmbits, les persones que s'ocupen en la psicologia clínica mostren una predisposició més alta.

D'altra banda, aquest percentatge contrasta amb l'elevada demanda (155%) d'aquests estudis en primera opció (figura 2).

L'OPINIÓ DE LES ORGANITZACIONS SOBRE LA FORMACIÓ DE LES PERSONES TITULADES EN PSICOLOGIA

■ Consideracions prèvies

La valoració en aquest estudi s'ha portat a terme amb la col·laboració de les empreses i/o els centres de psicologia que publiquen a la borsa de treball del Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya.

Una diferenciació important és saber l'àmbit del personal professional de psicologia de l'organització. En aquest cas, trobem diferents sortides professionals sanitàries i no sanitàries, que s'estructuren en dotze grans àmbits d'intervenció:

1. Psicologia clínica i de la salut
2. Neuropsicologia
3. Psicologia de les emergències
4. Psicologia de l'educació
5. Psicologia comunitària i de la intervenció social
6. Psicologia jurídica i forense
7. Psicologia de les organitzacions
8. Psicologia de l'esport
9. Psicologia del trànsit i la seguretat viària
10. Psicologia *coaching*
11. Psicologia de les dones, gèneres i diversitats
12. Mediació (alternatives per a la resolució de conflictes)

No obstant això, amb l'objectiu d'analitzar l'opinió de les organitzacions segons l'àmbit del personal professional de psicologia, és necessari poder disposar d'un mínim de respostes en cadascun d'aquests àmbits. Per això, s'ha reduït la classificació dels àmbits a cinc grups: organitzatiu, educatiu, social, clínic i altres.

Figura 11. Sortides professionals del personal de psicologia

■ Característiques de les organitzacions que han contractat persones titulades recentment en Psicologia

Figura 12. Classificació de les organitzacions segons el nombre de treballadors (%)

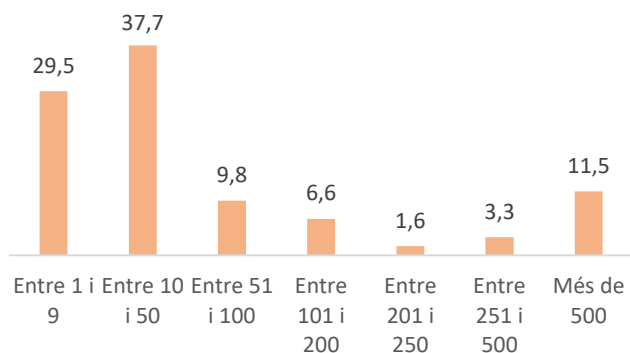

Figura 13. Classificació de les organitzacions segons el percentatge de treballadors amb titulació universitària (%)

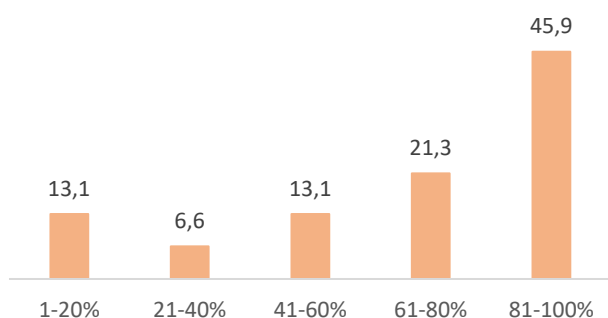
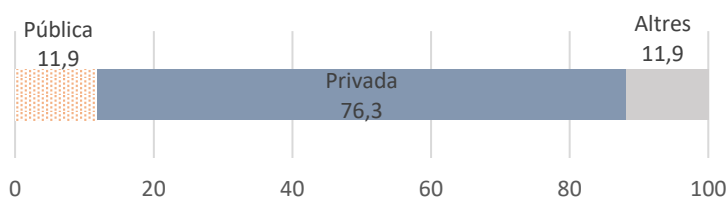

Figura 14. Classificació de les organitzacions segons la seva titularitat (%)

Les organitzacions que han contractat persones titulades recentment en Psicologia són petites, però amb una majoria de personal amb formació superior

Aquesta tipologia d'empresa és molt semblant a la que es troba en altres sectors, com ara el de la comunicació.

D'aquestes organitzacions, 3 de cada 4 són de titularitat privada

Figura 15. Organitzacions que han treballat en l'àmbit internacional

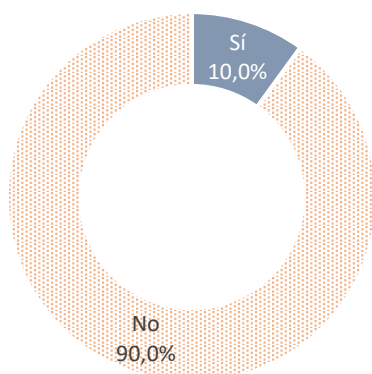
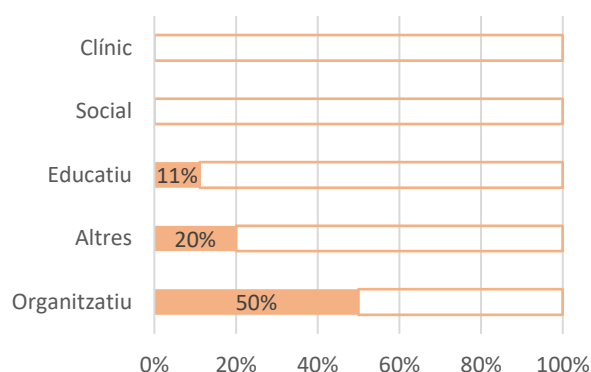

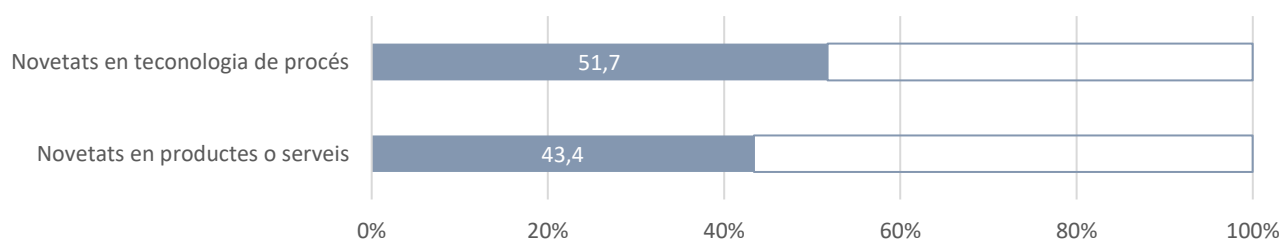
Figura 16. Organitzacions que han treballat internacionalment segons l'àmbit de la psicologia

L'àmbit d'actuació de les organitzacions és nacional i, probablement, local

Només el 10% de les organitzacions enquestades han treballat en l'àmbit internacional. De fet, la internacionalització només es dona a les organitzacions que contracten personal de psicologia de l'àmbit organitzatiu (probablement, del departament de recursos humans). Els àmbits clínic, social i educatiu tenen un caire més local.

Figura 17. Organitzacions que han introduït novetats en la tecnologia de procés i/o en productes o serveis (%)*

I la innovació no forma part del seu centre d'interès

El 52% de les organitzacions declaren haver introduït canvis importants en la tecnologia de procés, és a dir, nou equipament o *software* i/o noves formes de gestió. I el 43% han introduït nous productes o serveis al mercat o a l'empresa.

Aquests percentatges són significativament inferiors als obtinguts en altres sectors en l'enquesta als ocupadors del 2018, com per exemple el de les biociències.

*Nota: Novetats en tecnologia de procés fa referència a canvis importants en la tecnologia de procés: nova maquinària o *software*, noves formes de gestió (producció *just-in-time*, gestió de la qualitat i/o del coneixement). D'altra banda, novetats en productes o serveis es refereix a productes o serveis totalment nous al mercat o a l'empresa (o a productes o serveis millorats de manera significativa).

■ Contractació de persones titulades recentment en Psicologia

La professió de psicologia està regulada en l'àmbit sanitari.

Actualment, el requisit acadèmic per poder treballar en el sector públic és el títol de psicòleg/òloga especialista en psicologia clínica, regulat en el Reial decret 2490/1998, de 20 de novembre, pel qual es crea i regula el títol oficial de psicòleg especialista en psicologia clínica.

Per treballar en el sector privat, cal disposar del títol de psicòleg/òloga general sanitari, regulat a la disposició addicional setena de regulació de la psicologia en l'àmbit sanitari de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública.

Taula 9. Classificació de les organitzacions que han participat en l'enquesta segons si han contractat persones titulades recentment en psicologia els dos darrers anys

	Nombre d'organitzacions	Percentatge d'organitzacions
Sí, n'he contractat	45	74%
He contractat però desconec si eren titulats recents o amb certa experiència prèvia (personal més novell)	7	11%
No n'he contractat o eren persones amb molta experiència laboral prèvia	9	15%
Total organitzacions participants	61	100%

Taula 10. Àmbit de la psicologia de les entitats ocupadores

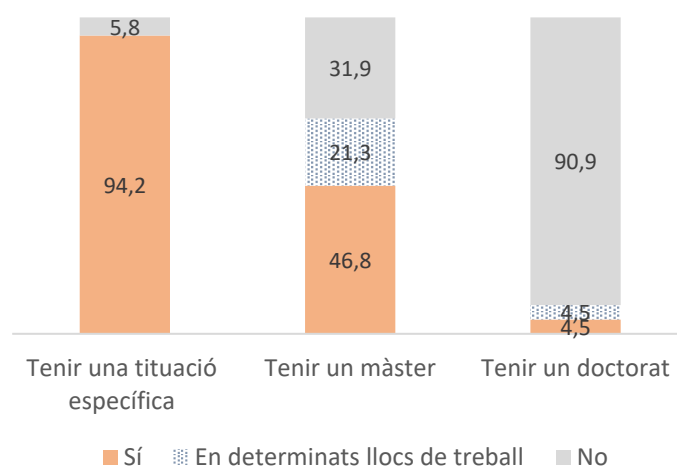
Àmbit psicologia	%
Educatiu	21%
Social	26%
Clínic	31%
Organitzatiu	10%
Altres	12%
Total	100%

Taula 11. Activitat econòmica de les entitats ocupadores

Sector econòmic de l'organització	%
Activitats professionals, científiques i tècniques	3%
Activitats administratives i serveis auxiliars	5%
Administració pública	3%
Educació	25%
Activitats sanitàries i de serveis socials	52%
Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment	2%
Altres	10%
Total	100%

Les organitzacions que participen en l'enquesta són majoritàriament del sector d'activitats sanitàries i de serveis socials i del d'educació

Figura 18. Rellevància dels estudis superiors en la contractació de persones titulades recentment (%)

Per exercir la psicologia és bàsic disposar de la titulació específica

El 94% de les organitzacions ho consideren rellevant per a la contractació de personal de psicologia. A més, el 68% valora el fet de tenir un màster, percentatge que és superior al de la majoria de sectors analitzats a l'estudi Ocupadors 2018. D'altra banda, el doctorat no té cap mena de valor per a les empreses.

Cal destacar que hi ha diferències significatives entre àmbits: la psicologia clínica és la que valora més tenir un màster.

Figura 19. Rellevància del màster en la contractació de persones titulades recentment en tots o en determinats llocs de treball

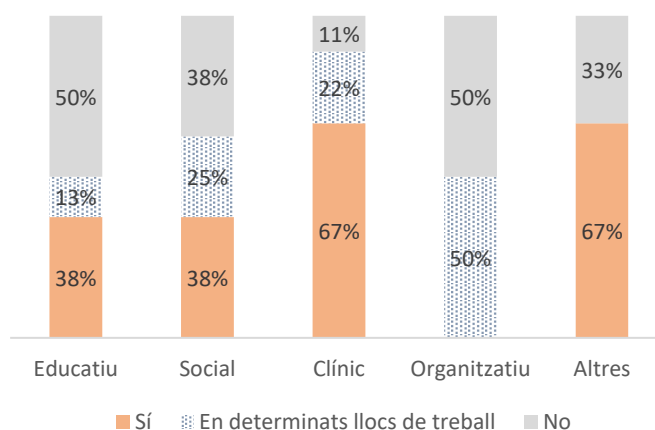
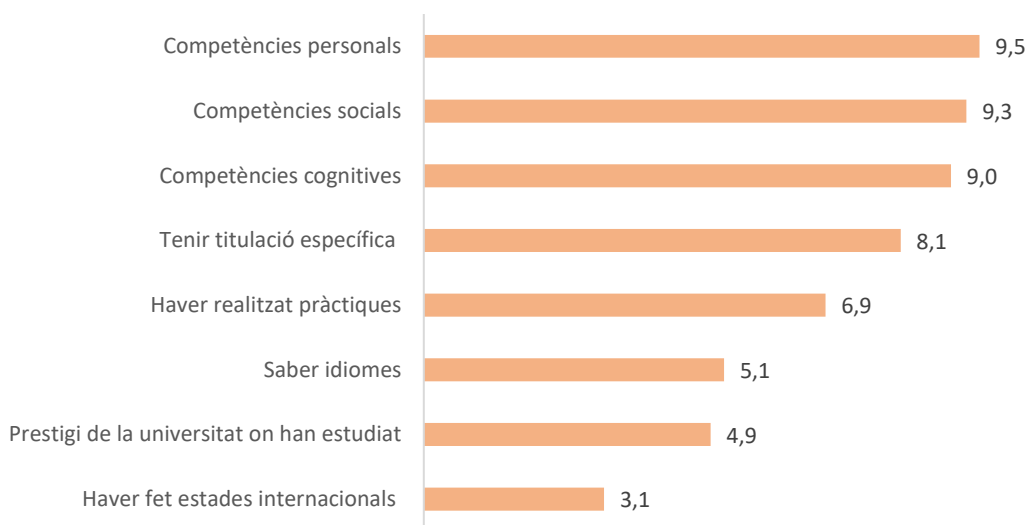

Figura 20. Rellevància de determinats factors en la contractació de persones titulades recentment (escala de 0 a 10)

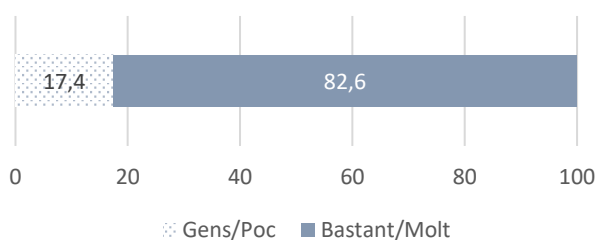

Les competències personals, cognitives i socials són els factors més valorats en la contractació

Si bé aquestes competències també solen ser les més valorades en altres sectors, a psicologia es valoren especialment, amb valors propers al 10.

La resta de factors, com ara haver realitzat pràctiques, els idiomes, el prestigi de la universitat o haver fet estades internacionals, tenen una importància molt inferior per a la contractació.

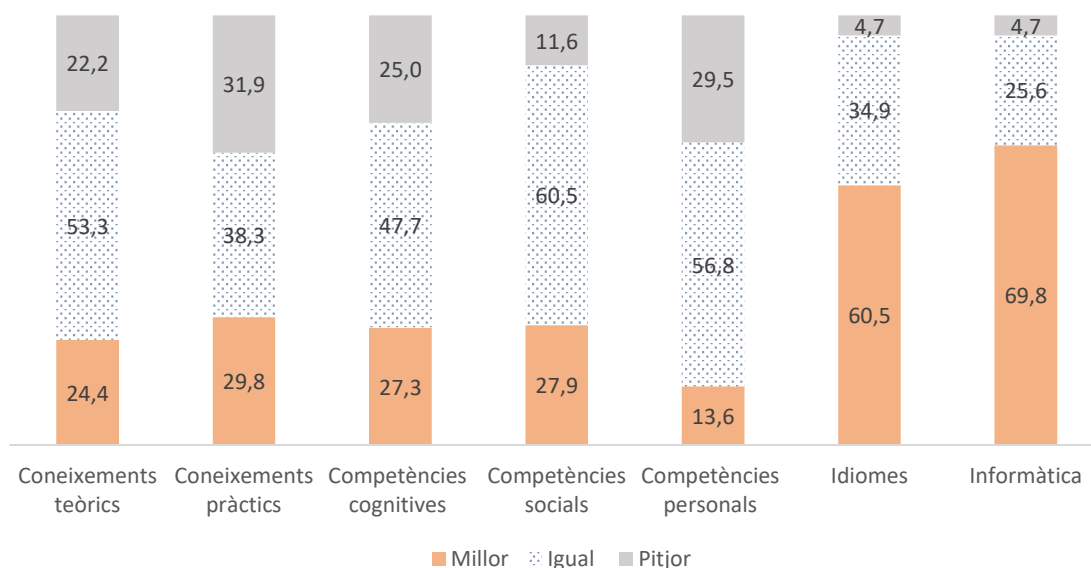
Figura 21. Grau d'adequació de les persones titulades recentment en Psicologia a les necessitats del lloc de treball (%)

Bona adequació de la formació en Psicologia al lloc de treball

Aproximadament 8 de cada 10 organitzacions enquestades consideren que les persones titulades en Psicologia s'adeqüen a les necessitats del lloc de treball. Aquesta proporció és similar a la del sector de les oficines de farmàcia o de les enginyeries (8 de cada 10) i inferior al de les biociències.

Figura 22. Evolució de la formació actual en Psicologia respecte de la formació de fa cinc i deu anys (%)

Els graus de Psicologia han millorat la formació en idiomes i informàtica els darrers anys, però amb menys intensitat que en altres sectors

La majoria d'organitzacions consideren que s'ha millorat tant la competència d'informàtica com el nivell d'idiomes (70% i 60%, respectivament).

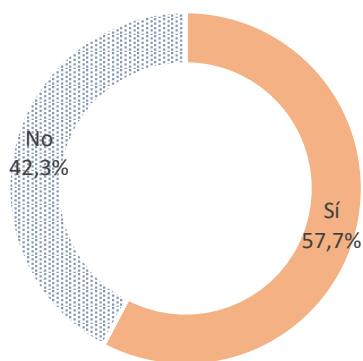
D'altra banda, prop de la meitat d'organitzacions enquestades tenen una percepció d'estabilitat en la formació de les persones titulades en Psicologia pel que fa als coneixements teòrics i a les competències cognitives (resolució de problemes, pensament crític, creativitat...), socials (integració en un grup de treball, intel·ligència emocional...) i personals (responsabilitat, iniciativa, autonomia...).

Destaca que la millora en la competència pràctica és molt inferior a la d'altres sectors (a psicologia només ho identifica un terç de les organitzacions enquestades).

També, com passa en altres sectors, una part important d'organitzacions consideren que les competències personals de l'alumnat titulat recentment en Psicologia han empitjorat els darrers anys.

■ Dificultats en la contractació

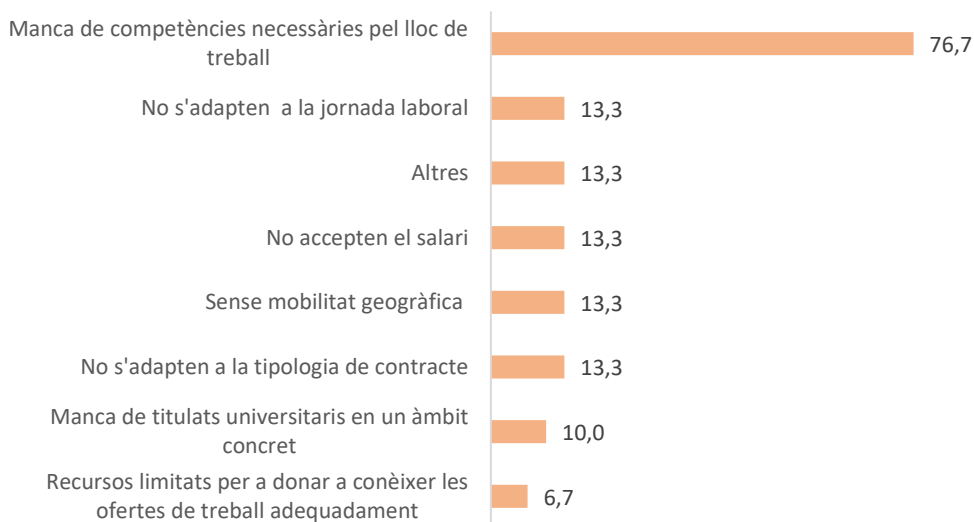
Figura 23. Organitzacions que han tingut dificultats per contractar els perfils adequats

Més de la meitat de les organitzacions declaren haver tingut dificultats en la contractació

Aquesta dada és significativament superior al resultat que es va obtenir en l'enquesta als ocupadors del 2014 per al total del sector productiu (42%). No obstant això, no és dels sectors analitzats on més dificultats hi ha, ja que es troba per sota de TIC (80%), turisme (70%), enginyeries de la producció (67%), etc.

Figura 24. Dificultats per contractar els perfils adequats (% d'organitzacions)

Falta de competències necessàries per al lloc de treball

Aproximadament 3 de cada 4 organitzacions que han tingut dificultats en la contractació declaren que les persones candidates no tenien les competències necessàries per al lloc de treball, per sobre d'altres sectors com són economia i empresa (60%) o turisme (48%).

■ Competències de les persones titulades recentment en Psicologia

Taula 12. Competències transversals que s'haurien de millorar en els graus de Psicologia

	Percentatge
Documentació	3,8
Habilitats numèriques	7,7
Ús de les eines d'informàtica més habituals	9,6
Expressió escrita	9,6
Expressió oral	11,5
Formació teòrica	13,5
Idiomes	15,4
Lideratge	17,3
Habilitats de negociació	17,3
Capacitat d'aprenentatge i autoaprenentatge	21,2
Treball en equip	23,1
Capacitat de generar noves idees i solucions	30,8
Responsabilitat en el treball	40,4
Treball autònom (determinar les pròpies tasques, mètodes i distribució de temps)	44,2
Formació pràctica	53,8
Resolució de problemes i presa de decisions	61,5

La resolució de problemes i presa de decisions i la formació pràctica són les dues competències clau a millorar en els graus de Psicologia

Ho afirmen el 61% i el 54%, respectivament, de les organitzacions enquestades. Cal destacar que aquestes competències transversals són les que més marge de millora tenen a la majoria de titulacions de Catalunya.

A més, el 44% de les organitzacions identifiquen la necessitat de millorar també el treball autònom i el 40%, la responsabilitat en el treball.

Cal assenyalar que les persones titulades en Psicologia ja indicaven, en l'enquesta d'inserció laboral del 2017, un baix nivell de competències relacionades amb la resolució de problemes, la formació pràctica i la gestió, entre d'altres.

Taula 13. Competències específiques que s'haurien de millorar en els graus de Psicologia

	Percentatge
Lectura crítica de la bibliografia científica	5,9
Actuació de manera ètica seguint el codi deontològic de la professió de psicologia	8,8
Capacitat d'integrar de forma extensible les múltiples perspectives existents de la recerca en psicologia a la pràctica professional	14,7
Pràctica professional basada en fonaments científics	23,5
Interès i/o motivació envers el comportament humà en general	23,5
Capacitat d'analitzar i interpretar dades quantitatives i qualitatives en diferents àrees d'intervenció	26,5
Detecció de les necessitats de les persones i avaluació d'aquestes necessitats	29,4
Integració dels avenços de la psicologia a la pràctica professional i mantenir-se actualitzat	32,4
Intervenció amb les persones en diferents àrees (clínica, educativa, laboral, jurídica...)	35,3
Pensament autocrític i capacitat d'introspecció i grau òptim d'autoconeixement	35,3
Bones habilitats comunicatives i/o interpersonals	64,7

Entre les competències específiques a millorar en els graus de Psicologia destaca la capacitat de tenir bones habilitats comunicatives i/o interpersonals

El 65% de les organitzacions assenyalen una gran mancança en aquesta competència. Amb menys intensitat, prop d'un terç de les organitzacions enquestades també identifiquen una necessitat de millora de les competències de pensament autocrític, intervenció amb les persones en diferents àrees, i integració dels avenços de la psicologia a la pràctica professional i actualització.

Figura 25. Satisfacció del col·lectiu ocupador amb les competències de les persones titulades recentment en Psicologia segons l'àmbit de la feina (escala de 0 a 10)

Tot i el marge de millora de la formació en la titulació de Psicologia, les organitzacions enquestades estan satisfetes amb les competències de les persones que han contractat

Tenen una satisfacció mitjana amb les competències de 7,1 (en una escala de 0 a 10). Aquesta satisfacció és més alta en el cas del personal de psicologia dels àmbits educatiu i social que no pas dels àmbits clínic i organitzatiu.

Cal remarcar que aquest resultat és similar al nivell de satisfacció de les empreses de l'enquesta als ocupadors del 2015, que era de 7,2.

■ Col·laboració del col·lectiu ocupador amb les universitats

Figura 26. Grau de col·laboració de les organitzacions enquestades amb les universitats per activitat (%)

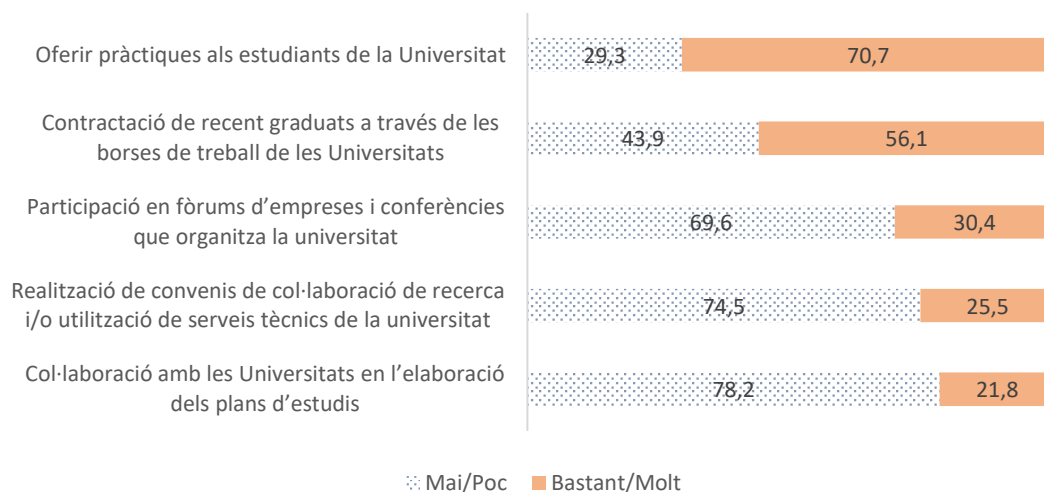

Figura 27. Aspectes a millorar dels serveis de pràctiques i/o les borses de treball de les universitats (% d'organitzacions)

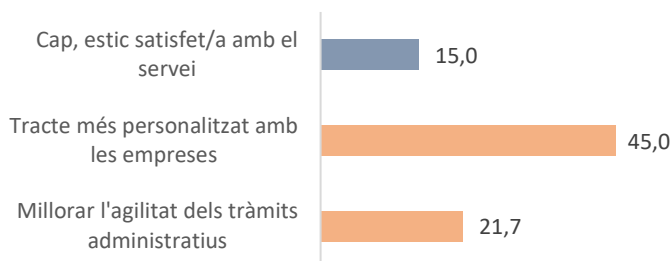

Figura 28. Satisfacció amb els serveis de pràctiques i/o les borses de treball de les universitats (escala de 0 a 10)

Aproximadament 3 de cada 4 organitzacions enquestades ofereixen pràctiques als estudiants de Psicologia

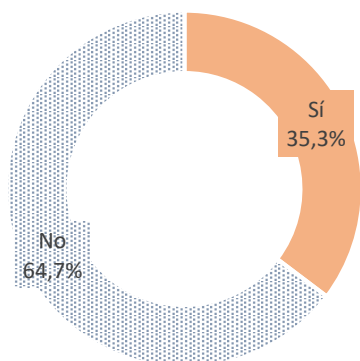
A més, el 56% de les organitzacions fan ús de les borses de treball de les universitats i el 25% ha realitzat algun conveni de col·laboració de recerca i/o ha utilitzat els serveis tècnics de la universitat.

La satisfacció amb els serveis de pràctiques i/o les borses de treball és de 6,8

Prop de la meitat de les organitzacions troben a faltar un tracte més personalitzat d'aquests serveis amb les empreses, amb l'objectiu d'ampliar el coneixement sobre les seves necessitats.

■ Formació a l'organització de les persones titulades recentment

Figura 29. Organitzacions que financen formació a les persones titulades recentment

Taula 14. Tipus de formació que financen les organitzacions

Tipus de formació	%
Formació en el lloc de treball	72,2
Formació durant l'horari laboral	55,6
Formació fora de l'horari laboral	44,4

Només un terç de les organitzacions financen formació a les persones titulades recentment en Psicologia que contracten

La majoria d'aquesta formació es duu a terme en el mateix lloc de treball.

Els motius d'aquesta formació són múltiples: el 67% és formació inicial per facilitar l'adaptació a les característiques i cultura de l'empresa, el 61% ho fa per millorar els coneixements específics del sector, el 50% per millorar les competències socials i el 44% per millorar els coneixements teòrics i pràctics bàsics relacionats amb el sector.

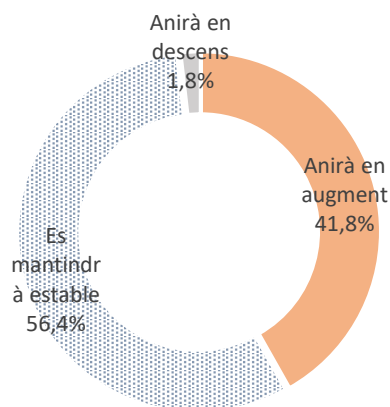
El percentatge de formació és molt inferior a altres sectors, com ara biociències (51%) o economia i empresa (46%), però similar a turisme (33%).

Figura 30. Motius per finançar la formació (%)

■ Prospectiva

Figura 31. Evolució de l'ocupació qualificada en el sector

Taula 15. Raons de l'augment de l'ocupació

Raons	%
Expansió de l'empresa	64%
Rotació de la plantilla	32%
Canvis tecnològics o organitzatius	5%
Altres	14%

Nota: multiresposta

Es preveu un increment de la demanda de professionals del sector de la psicologia

El 42% de les organitzacions enquestades preveuen un increment de la demanda de professionals d'aquest sector, a causa, majoritàriament, de l'expansió de les empreses.

Si bé aquest increment és un bon indicador per als professionals de la psicologia, altres sectors preveuen augments més significatius de la demanda: per exemple, el 55% de les organitzacions d'economia i empresa, el 53% de turisme o el 60% de biociències.

Figura 32. Competències que adquiriran més importància en el sector de la psicologia*

Figura 33. Especialitats que adquiriran més importància en el sector de la psicologia*

Les competències que adquiriran més importància en el futur estan relacionades amb la formació específica o especialitzada

També les organitzacions fan referència al treball en equip, la resolució de conflictes, les competències relacionades amb els recursos humans i el compromís.

D'altra banda, les especialitzacions més importants en el sector de la psicologia seran la psicologia clínica i els recursos humans i, en menys mesura, la psicologia social i l'educativa.

*Corresponen a preguntes obertes. Les respostes amb el mateix significat s'han categoritzat. Es mostren les categories amb freqüències superiors o iguals a 3.

CONCLUSIONS

- Els graus de Psicologia tenen una demanda elevada i estan feminitzats. D'altra banda, la taxa d'abandonament a primer és del 23%.
- L'alumnat està relativament satisfet amb la formació rebuda (6,9 en una escala de 0 a 10). Consideren útil el TFG, però no tant les pràctiques externes.
- La formació en Psicologia és escassament professionalitzadora. El nivell de formació teòrica, resolució de problemes i presa de decisions és més baix que a la mitjana de Salut i del SUC.
- Tant la inserció laboral com l'adequació de les funcions a la feina són significativament inferiors a la mitjana de titulacions del SUC: el 82% de les persones titulades en Psicologia estan ocupades al cap de tres anys d'haver finalitzat els estudis de grau i, d'aquestes, poc més de la meitat fan funcions pròpies de la titulació. Això té un impacte important en els ingressos mensuals. Amb tot, 3 de cada 4 tornarien a cursar els mateixos estudis.

Pel que fa a la contractació de persones titulades en Psicologia:

- Les organitzacions valoren el fet de tenir la titulació específica per exercir de psicòleg/òloga. A més, el 68% de les organitzacions valoren també que les persones candidates tinguin un màster, percentatge que és divers segons l'àmbit de la psicologia considerat.
- Les competències personals, cognitives i socials són els factors més valorats en la contractació, com ja passa en altres sectors.
- Més de la meitat de les organitzacions declaren haver tingut dificultats en la contractació perquè les persones candidates no tenien les competències necessàries per al lloc de treball.

Respecte de la formació universitària:

- Pel que fa a les competències transversals, la resolució de problemes i presa de decisions i la formació pràctica són les dues competències amb una necessitat més gran de millora. Això és un fet compartit amb altres sectors. Cal recordar que l'enquesta de satisfacció assenyala que la utilitat de les pràctiques externes és baixa, i això pot estar relacionat amb la manca de formació pràctica que identifica el col·lectiu ocupador.
- En relació amb les competències específiques dels estudis de Psicologia, el 65% de les organitzacions consideren que hi ha un dèficit de formació en habilitats comunicatives i/o interpersonals. Amb menys intensitat, 1 de cada 3 identifica una necessitat de millora de les competències de pensament autocrític, intervenció amb les persones en diferents àrees, i integració dels avenços de la psicologia a la pràctica professional i actualització.
- Tot i les necessitats de millora, el col·lectiu ocupador està satisfet amb el nivell de competències del personal titulat recentment en Psicologia, particularment el que s'ocupa en l'àmbit educatiu o social.

Altres conclusions:

- Com passa en altres sectors, la col·laboració principal de les organitzacions amb les universitats està relacionada amb l'oferiment de pràctiques a l'alumnat (hi col·laboren 3 de cada 4).
- El 42% de les organitzacions preveuen un augment de l'ocupació en el sector de la psicologia gràcies a l'increment de l'activitat.
- La formació específica (l'especialització) és la competència que adquirirà més importància els propers anys en el sector de la psicologia. Les organitzacions també fan referència al treball en equip, la resolució de conflictes, les competències relacionades amb els recursos humans i el compromís.

- En el cas de les especialitats que adquiriran més importància en el futur, destaquen la psicologia clínica i els recursos humans i, en menys mesura, la psicologia social i l'educativa.

FITXA TÈCNICA

Enquesta als ocupadors

Població	Organitzacions susceptibles de poder haver contractat persones titulades recentment a les universitats situades a Catalunya els darrers tres anys ²
Període de l'enquesta	Enquesta en línia (lançament AQU Catalunya): del 26/02/2018 al 16/03/2018 Enquesta en línia (lançament Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya): del 26/11/18 al 14/12/18 Enquesta telefònica: del 27/06/2018 al 5/07/2018
Tipus d'enquesta	En línia i telefònica
Durada mitjana de l'enquesta	Enquesta telefònica: 14' 59"

	Població	Mostra
Estudi Ocupadors Psicologia 2018 ³	No disponible	61
Total d'organitzacions	30.018	

Enquesta de satisfacció (2018)

Ensenyament (població graduada el 2016, 2017 i 2018)	Població	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Psicologia	3.806	847	22%	3,0%

Enquesta d'inserció laboral (2017)

Ensenyament (població graduada el 2013)	Població	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Psicologia	1.241	699	56%	2,5%

² La majoria de contactes de les organitzacions provenen de les borses de treball de les universitats catalanes.

³ Més enllà del treball de camp fet per AQU Catalunya, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya va participar activament en el projecte, enviant l'enquesta a la seva base de dades d'aproximadament 1.000 organitzacions.

ANNEX. GRAU DE PSICOLOGIA

	UB	UAB	UdG	UdL	URV	UVic-UCC	URL	UOC	UIC	UAO	CEU
Psicologia	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

AQU Catalunya (2014) *Ocupabilitat i competències dels graduats recents: L'opinió d'empreses i institucions. Principals resultats de l'estudi d'Ocupadors 2014*. Barcelona: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. <http://www.aqu.cat/doc/doc_69192241_1.pdf>

EQUIP DE REDACCIÓ

Redacció

Sandra Nieto Viramontes

Gestora de projectes de l'Àrea d'Internacionalització i Generació del Coneixement

Col·laboració

Martí Casadesús Fa

Director

Anna Prades Nebot

Cap de l'Àrea d'Internacionalització i Generació del Coneixement

Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya
Març de 2020 · AQU-7-2020

Agència
per a la Qualitat
del Sistema Universitari
de **Catalunya**

 www.aqu.cat

 [@aqucatalunya](https://twitter.com/aqucatalunya)